

SPACE SCOOP
NIEUWS UIT HET HEELAL

Identiteit onbekend

28 maart 2013

Wat zie jij in dit ruimteplaatje?

Als je 'een sterrenstelsel', of nog beter, 'een spiraalvormig sterrenstelsel' hebt geantwoord, dan heb je het goed! Maar je kunt je zeker wel voorstellen dat professionele sterrenkundigen deze vraag niet één, maar wel twee keer verkeerd hebben beantwoord? Lang geleden, in 1780, werd dit sterrenstelsel voor het eerst waargenomen door Pierre Méchain. Hij dacht toen dat het een nevel was (een gloeiende wolk van gas en stof). Een paar jaar later noemde ene Charles Messier het een 'sterrenhoop', dat is een groep van een paar duizend of miljoen sterren die worden samengehouden door zwaartekracht (maar dit zijn wel veel minder sterren dan een sterrenstelsel bevat). Maakt niet uit Charles, je zat er maar zo'n honderd miljard sterren naast!

Maar voordat we Pierre en Charles te sterk veroordelen, moeten we onszelf er eerst aan herinneren dat telescopen in de 16^e eeuw nog steeds een vrij nieuwe uitvinding waren. Als je de kwaliteit van deze eerste telescopen vergelijkt met de Hubble ruimtetelescoop, dan is het alsof je een speelgoedauto met een Ferrari vergelijkt. Kun je je voorstellen dat het nog geen honderd jaar geleden was dat we er achter kwamen dat er andere sterrenstelsels in het heelal aanwezig zijn, behalve onze eigen Melkweg? Vandaag de dag weten we zelfs dat het heelal honderden miljarden sterrenstelsels bevat, vol met sterren.

Sterrenstelsels zijn er in allerlei verschillende vormen, maten en typen. Dit plaatje laat niet alleen een spiraalvormig sterrenstelsel zien, het is ook een goed voorbeeld van een 'Seyfert-stelsel'. Dit is een extreem energetisch type sterrenstelsel dat vol zit met heet, gloeiend gas en grote hoeveelheden intense radioactieve straling uit zijn donkere kern spuwt.

▲ COOL FACT!

Op één enkele foto van een piepklein stukje van de nachthemel heeft Hubble duizenden sterrenstelsels vastgelegd. Je kunt dit plaatje hier zien. Begin jij nu ook te beseffen hoe groot het heelal eigenlijk is?